

**VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER
OP DONDERDAG 17 SEPTEMBER 2020**

Onderwerp: Nota Verkennend onderzoek voor een uitvoeringsstrategie Schaalsprong Wonen (2020.00001424)

Voorzitter: dhr. P.J. de Baat

De leden: dhr. P.J. Boerman, dhr. H. den Butter, dhr. J.J.J. Jhinnoe, mw. D. Kerkhoff, mw. T.M.H. Reesink, dhr. H.P. Spijker, mw. B.C. van Straten-Van Diepenbeek, dhr. K. Sulmann, mw. I.C. Vink-Albrecht, mw. M. de Vries-Woolthuis

Griffier: dhr. B. Heerema

Portefeuillehouders: dhr. J.N.J. Nobel

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Welkom, goedenavond. Een paar minuten later starten wij deze bijeenkomst met als onderwerp Nota Verkennend onderzoek voor een uitvoeringsstrategie Schaalsprong Wonen. Er zit een geheim stuk bij de stukken. Ik wil even van tevoren vragen of er behoefte is aan een besloten deel over dat gedeelte. Zo niet dan weet ik dat even voor de planning. Mocht het per se aan het eind echt noodzakelijk zijn dan kunnen we het altijd nog even bekijken maar ik ga ervan uit dat het niet nodig is. Ik wil het mezelf een beetje gemakkelijk maken, ik ga deze keer gewoon op het rijtje af, van rechts naar links, dan weet iedereen waar hij aan de beurt is. Van rechts naar links deze keer. Goed. Ik geef het woord aan de heer Den Butter, ChristenUnie-SGP.

De heer DEN BUTTER: Ja, dat vind ik eigenlijk een beetje jammer want ik had graag gehoord wat anderen ervan vonden. Ja, u overvalt me hier wel mee. Maar ik heb er uiteraard wel het een en ander over te zeggen. We hebben het over de uitvoeringsstrategie schaalsprong. Op zich is dat een hele verstandige keuze als er zoveel verschillende projecten in hun samenhang ontwikkeld moeten worden. Als je alles bij elkaar optelt zie je pas wat het gaat kosten. Een samenhangende aanpak voor alle woningbouwplannen is wat ons betreft ook wel goed. Zeker als je dan alles optellende ziet om welke bedragen het gaat. In het niet-geheime stuk stonden bedragen waar het ons van duizelt. € 500 miljoen meen ik, als ik zo even uit mijn hoofd zeg. Ik vind dat de uitvoeringsstrategie op zich geen politieke keuze is. Want het moet uitgevoerd worden. De politieke keuzes liggen in de onderliggende stukken. Wat ons betreft hebben we wel behoeftes aan keuzes voor de raad. Ik vind het moeilijk om vanuit die uitvoeringsstrategie ook die keuzes te kunnen maken. Maar ik denk wel dat daar behoefte aan is en dat we ergens momenten moeten gaan inbouwen waarin we zeggen welke keuzes we gaan maken. Er werd in de informatieve sessie, ik weet niet of ik daaruit mag citeren, gezegd er is een keuze van 30.000 of 20.000 woningen bijvoorbeeld. Is dat dan de enige keuze? Je zou kunnen verwachten dat het niet per beetjes van 10.000 tegelijk gaat. Dus we zouden daar graag wat meer keuzes in willen maken. Ook wat de consequenties voor de toevoegingen financieel zijn. In het totaal, zoals in het stuk te zien is, zie je dat die toevoegingen komen, zo zie je dat je bij 30.000 meer dan het dubbele aan jaarlasten hebt. Dat lijkt ons een dure koop. De uitvoeringsstrategie als zodanig is verstandig. Maar we missen wat ons betreft nog keuzes voor de raad om die integraal te maken over alle woningbouwplannen.

De VOORZITTER: Dank u. Dan ga ik naar mevrouw Vink van het CDA.

Mevrouw VINK: Dank u wel voorzitter. Zoals iedereen weet hebben we een groot woningtekort in Haarlemmermeer en dat is niet zomaar opgelost. In 2040 hebben we in ieder geval de opgave om 20.000 woningen te bouwen. Maar, dat is mede afhankelijk van de infrastructuur, te weten goede OV-verbindingen, ontsluitingen voor autoverkeer en goede voorzieningen voor fietsers en wandelpaden. De kwaliteit van de leefomgeving is voor veel mensen belangrijk om in Haarlemmermeer te willen wonen en werken. Daarom vindt mijn fractie het heel belangrijk dat er binnen de uitvoeringsstrategie Schaalsprong Wonen niet alleen naar het realiseren van woningbouw wordt gekeken maar ook naar alle aspecten die horen bij de leefomgeving. Zoals groenvoorzieningen, scholen en ontmoetingsplekken voor onze inwoners. Een schaalsprong staat echter wel onder grote druk. Het is immers nog onbekend wat de ontwikkelingen op het gebied van stikstof, geluid en corona voor gevolgen hebben voor de woningbouw. Niemand kan op dit moment voorspellen wat de gevolgen zullen zijn. Zeker niet voor de lange termijn. Wat in elk geval zeker is dat het niet gaat om zaken die zo maar voorbij zullen zijn. Het CDA pleit daarom vooral voor realisme bij het uitwerken van een uitvoeringsstrategie en gaat ervan uit dat deze onderwerpen daarin worden meegenomen. Wij vinden het in elk geval goed dat het college een uitvoeringsstrategie gaat opstellen. Hierin wordt niet per woninglocatie de infra, groenvoorziening en andere voorzieningen uitgewerkt, maar wordt eigenlijk van alle nieuwbouwlocaties in Haarlemmermeer gekeken naar de onderlinge samenhang van de infra en de andere zaken. Hiermee voorkom je dat er straks een project niet door kan gaan omdat er dus iets over het hoofd is gezien. Hierin wordt dan ook duidelijk met welke marktpartijen en overheden er met betrekking tot de planning en onderhandelingen dient te worden gesproken. Wat mijn fractie wel opvalt is dat de vele bezoeken van Statenleden, leden van de Tweede Kamer en zelfs bewindspersonen voorlopig geen zoden aan de dijk zetten. Om maar in de poldertermen te spreken. Het blijft bij intenties en harde toezeggingen blijven uit. Dan lezen we in de krant dat Haarlem Schalkwijk van het rijk € 7,6 miljoen krijgt om sneller te kunnen beginnen met de bouw van 3800 woningen. Het geld is voor betaalbare woningen, aanpassing van de Europaweg en de inrichting openbare ruimte. Waarom vallen wij nu nooit met onze neus in de boter? Voorzitter, u begrijpt dat mijn fractie akkoord gaat met het uitwerken van een uitvoeringsstrategie Schaalsprong Wonen en het hiervoor gevraagde bedrag te verwerken in de Najaarsrapportage 2020. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u. Dan ga ik naar de heer Jhinnoe, D66.

De heer JHINNOE: Ja, dank u wel voorzitter. Zoals ik reeds zei bij binnenkomst: dit is natuurlijk een nota waar je niet tegen kunt zijn. Want als je opent met de zin: de raad sturingsinformatie bieden die de raad in staat stelt afgewogen keuzes te maken in investeringsbesluiten die samenhangen met de fasering van de verschillende woningbouwprojecten in relatie tot de planning van de voorwaardelijke bovenplanse opgave en integraal overzicht biedt, voorzitter halleluja. Nu nog op tijd aanbieden en ook daadwerkelijk keuzes schetsen, dan komen we er wel. Er zitten wel wat denkrichtingen waarbij ik wat twijfel heb. Ik zal er een aantal benoemen. Bijvoorbeeld op pagina 3, een aantrekkelijke economie. Ik heb al gekeken wanneer dit stuk is geschreven: 18 augustus jl. Ja voorzitter, dat is natuurlijk al lang achterhaald. Het Centraal Planbureau schetst ook een tweetal scenario's en we weten inmiddels dat Haarlemmermeer in zwaar weer zit. Daarmee moeten we ons afvragen of je de kengetallen uit het verleden nu wel kunt toepassen. Immers, in het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Ik zou u ook adviseren, dat zei mijn collega ook al, om in scenario's te denken, in keuzes. En misschien moeten we als bijlage een minder rooskleurig beeld schetsen over de huidige toestand. Graag een reactie van de collega's en de portefeuillehouder. Verderop lezen we de toestroom voor huishoudens buiten de regio. Is dat zo? Expats zijn er niet meer, komen ook niet. En vanwege het flexwerken en de oververhitte woningmarkt in de Randstad zoeken mensen hun heil el-

ders. Ze gaan meer buiten de Randstad kijken. Volgens mij is het grootste probleem een lokaal probleem. Bijvoorbeeld dat onze jongeren in Haarlemmermeer niets kunnen vinden. Volgende week hebben wij hier een debat over en zal ik er dieper op ingaan. Een laatste opmerking betreft de denkrich-ting sturing op de woningbouwproductie. Het vraagt echter niet alleen inzicht in de gewenste woonty-pen en woonmilieu. Hartstikke mooi dat u dat wilt doen. Zo lees ik dat her en der een twee-onder-een kap van € 700.000,00 eerder wordt opgeleverd dan honderd sociale woningen. We hebben de urgen-tie echt niet begrepen wat dat betreft. Het verbaast me wel dat u daar nu pas mee komt want dat had-den we drie jaar geleden al kunnen bedenken. Voorzitter, dan nog een verbaasmoment, echt waar. Op pagina 6 lezen we dat we zonder een lobby- en onderhandelingsstrategie het risico lopen dat we onvoldoende bijdragen van derden ontvangen. Juni 2018, ik neem u even mee. Motie van de heer Meegdes over een lobbyist, juist in Den Haag daarover. Helaas geen medestanders alleen EEN Haar-lemmermeer en GroenLinks, als ik me het meen te herinneren. Ik citeer: "Wat D66 betreft kan de ge-meente zich niet permitteren te weinig zicht te hebben op hoe de Haagse beslissers te werk gaan. Kamerleden en bewindslieden maken continu afwegingen tussen belangen en politieke effecten van een besluit. Die wil je goed informeren over de kansen en uitdagingen die er liggen in Haarlemmer-meer." U zag er destijds geen toegevoegde waarde in. U deed er zelfs een beetje lacherig over. Een aantal collega's ook, dat vind ik toch wel jammer. Ik ben heel benieuwd naar deze kanteling. Ik vind het prima, voortschrijdend inzicht, maar graag enige toelichting waarom u nu wel tot dit inzicht bent gekomen. Voorzitter, misschien als we die lobbyist hadden gehad, hadden we nu niet achter in de rij gestaan over de eerste tranche van de woningbouwsubsidies die door het rijk is toegekend. Dan had-den we bij de eerste 27 gemeenten kunnen zitten. Ik dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw bijdrage. Dan kom ik bij de VVD, mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel voorzitter. We zien gelukkig dat woningbouw versnellen serieus wordt opgepakt door dit college. En het instellen van die Schaalsprong Wonen is daarvan het begin. We gaan nu verder kijken hoe we verder moeten. Wat is er allemaal voor nodig, qua infra, qua inves-teringen, om deze ambities waar te maken. En welke strategie gaan we daarvoor hanteren? Met deze nota wordt duidelijk zichtbaar dat het om een enorme investering gaat. Bovendien ontstaat het beeld dat wij als gemeente een grote investering moeten doen zonder dat dit volledig gaat worden terugver-diend. Dat is echt anders dan in vorige tijden, tijdens de Vinex. We hebben dat vanmiddag tijdens de informatieve bijeenkomst ook gehoord. Het beeld ontstaat dat we de operationele kosten, die bij de investeringen horen, niet vanuit de bestaande budgetten en de verhoogde ozb-inkomsten kunnen dragen. Dit zorgt voor een dilemma. We willen graag bouwen omdat de woningnood hoog is, maar als dat betekent dat wij in de toekomst van de te verwachten stijging van de inkomsten de lasten niet kunnen dragen dan betekent dat voor de toekomst ofwel hogere lasten dan wel lagere uitgaven. Dus minder voorzieningen. En dat is een duivels dilemma. Er zal dus fors moeten worden ingezet om geld vanuit het rijk te krijgen, om ook voor die tweede ronde van € 1 miljard vanuit het rijk in aanmerking te komen. Deze nota geeft ook een duidelijker beeld van de effecten van de faseringsstudie op de wo-ningbouw. Waar en hoeveel kan er al wel worden gebouwd en waarvoor zijn investeringen met be-trekking tot wegen en mobiliteit nodig? Met betrekking tot het station Hoofddorp is het nog niet echt inzichtelijk gemaakt. Daar zouden een stuk meer woningen kunnen worden gebouwd. En wat ons be-treft geeft deze nota nog geen antwoord op de vraag. Er wordt gesteld 10.000 extra. Dus als we in to-taal 30.000 woningen willen bouwen dan is er echt geld vanuit het rijk voor nodig. Laat ons nu eens zien wat mogelijk is als we dat geld zouden krijgen. We richten ons nu op die 20.000, maar misschien, als we inzichtelijk hebben wat er mogelijk is als we ook geld van het rijk krijgen, dan kan dat ons hel-pen om die woningbouw te versnellen. Met betrekking tot de communicatiestrategie, Haarlemmermeer bouwt waar het kan, dat is wat de VVD betreft veel te vaag. Dat is zo multi-interpretabel. Om teleur-stellingen te voorkomen moet hierover, wat ons betreft, duidelijker worden gecommuniceerd. Dat be-

gint bij een duidelijke visie of uitgangspunten. Die kans hebben we bij het vaststellen van de 70% Omgevingsvisie gehad en ook daar is wat ons betreft die kans niet voldoende gepakt. Wat voor een gemeente willen we nu zijn? Diverse gemeenten zijn al bezig om daar een duidelijker beeld van te schetsen. Ik noem maar een voorbeeld en dan bedoel ik niet dat wij dat ook moeten overnemen, er zijn steden die zeggen: wij willen de vijftienminutenstad zijn. Alle voorzieningen en groen moeten binnen vijftien minuten bereikbaar zijn, zowel voor auto als voor fiets. Dus kortgezegd: de communicatiestrategie moet echt nog worden aangepast en concreter worden wat de VVD betreft. Het is ook logisch dat er extra menskracht moet worden ingezet en dat er extra geld naar het woonprogramma toe moet. De gevraagde € 250.000,00 voor het programma daarbij, dat eigenlijk het kleinste programma is van onze hele begroting, terwijl er wel zoveel waarde aan wordt gehecht in onze gemeente, is wat de VVD betreft daarom te overzien en akkoord. Over de informatieverstrekking aan de raad hebben we nog een toevoeging. Er wordt gesteld dat we bericht worden over elke investering hoger dan € 2 miljoen, conform de Financiële Verordening die we hebben vastgesteld. We hebben in de nota Schuldbeheersing in 2016 ook met elkaar afgesproken dat bij grote investeringen de gevolgen voor de schuldpositie worden meegenomen. Wat ons betreft geeft het college dus ook een totaaloverzicht van de investeringen die samenhangen met de versnelling van de woningmarkt en welke gevolgen dit heeft voor de schuldpositie van de gemeente. We moeten samen komen tot een duidelijke vorm van informeren waarbij de raad het overzicht van de investeringen kan houden die voor de versnelling woningmarkt zijn of worden gedaan en welke gevolgen en mogelijke opbrengsten er zijn voor de gemeente. Dus bij iedere toekomstige individuele kredietaanvraag ook een overzicht van het geheel aan uitgaven of investeringen in het kader van de versnelling woningmarkt. Daar wil ik het nu bij laten, dank u wel.

De VOORZITTER: Ja, dank u wel. Dan kom ik bij mevrouw Kerkhoff, PvdA.

Mevrouw KERKHOFF: Ja, dank u wel voorzitter. De vraag om verder te gaan met de uitwerking van de uitvoeringsstrategie Schaalsprong Wonen is helder. Dat kan ook wat de PvdA betreft. Het twee keer per jaar actualiseren van onder andere de cijfers is wel essentieel. We hebben twee items om verder te bespreken. Namelijk de extra jaarlijkse reservering van € 3 miljoen is niet genoeg als de plannen verder worden ontwikkeld. Er wordt zelfs al gesproken over jaarlijks extra dekkingsmiddelen van 3 miljoen of zelfs van € 8 miljoen boven op de jaarlijkse bijdrage. Het college stelt dat de extra dekkingsmiddelen die nodig zijn nu voor hen geen reële optie zijn. Klopt het dat we dan geld gaan toelleggen op het bouwen van huizen en de noodzakelijke voorzieningen? Want vanuit het rijk ligt de opgelegde woningbouwopgave aan de MRA. En binnen de MRA de verdere opgave richting onze gemeente. Hoe kunnen we nu aan extra geld komen om toch de gevraagde aantallen te kunnen bouwen? Het lijkt de PvdA onlogisch dat als wij een gedeelte van de bredere woningproblemen oppakken er vervolgens zelf op gaan bijleggen. Het rijk zal wat ons betreft extra over de brug moeten komen. En waar gaan we de streep trekken: tot hier en niet verder. En wanneer treedt het kantelmoment op? Bijvoorbeeld bij de noodzakelijke voorzieningen. Wanneer zijn deze niet meer toereikend? Of wanneer we er financieel niet meer uitkomen. Een ander item is: bouwen waar het kan. Wat betekent dat? De lobby- en communicatiestrategie zullen beide gebaseerd worden op het uitgangspunt dat Haarlemmermeer bouwt waar het kan. Waar bereikbaarheid en mobiliteit, voldoende groen en maatschappelijke voorzieningen geborgd blijven. Pagina 6, ik meld het nog maar even. Welke kaders staan er voor bouwen waar het kan? We hebben diverse locaties en plannen liggen. Waar en hoe beslis je of het wel of niet kan? Vanuit de PvdA willen we drie kaders meegeven. 1. Het kantelmoment, wanneer bereikbaarheid en de noodzakelijke voorzieningen niet meer toereikend zijn. 2. De financiering van het totaal. 3. De risico's die we als gemeente gaan lopen. Dat willen we meegeven.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kom ik bij de heer Sulmann, GEZOND Haarlemmermeer.

De heer SULMANN: Ja, dank u wel voorzitter. Heel recent heeft het kabinet weer meer de regierol genomen in belangrijke landelijke thema's als de energietransitie en woningbouw. Wat betreft de energietransitie kiest het kabinet voor Wind op zee en zon op het dak. Dit steunen wij volledig. Niet alleen liggen nog niet alle daken vol en is er op zee nog ruimte, maar het veelomvattende ingewikkelde onderwerp leent zich uitstekend voor een landelijke coördinatie. Ook voor woningbouw trekt het kabinet de teugels aan om te zorgen voor de zo nodige versnelling in woningbouw. Ook hier weer een goede ontwikkeling want woningbouw heeft ook een regionale en landelijke functie. Kan de wethouder aangeven wat de effecten zijn van deze heel recente verandering in de regierol van het rijk op deze uitvoeringsstrategie Schaalsprong Wonen? Deze nota heeft, zoals vaker, een groot risico en dat is de financiering. Als alle derdenpartijen bijdragen aan de schaalsprong, dan nog moet Haarlemmermeer € 184 miljoen zelf betalen voor 20.000 woningen. Helaas is de tijd voorbij dat gemeenten geld kunnen verdienen aan woningbouw omdat veel gemeenten geen eigen grond meer hebben. Wij vragen dus ook aan het college om de raad tijdig mee te nemen met de ontwikkeling van de bijdrage van derden en op welke manier Haarlemmermeer deze € 184 miljoen gaat vinden in de begroting. En verder was voor ons de informatieve bijeenkomst van vanmiddag duidelijk, met als enige wens om deze bijeenkomst niet drie uur voor het debat te plannen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan kom ik bij de heer Spijker van EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, het is duidelijk dat er een Schaalsprong Wonen moest plaatsvinden. Dus het voorgestelde budget is acceptabel. Het is ook logisch dat er een toename aan inwoners, verkeersbewegingen en behoefte aan groen zal ontstaan. Deze factoren moeten we goed op elkaar afstemmen. Neem dan het debat van vorige week over de extra 1.540 jongerenwoningen versus een bestaand nieuwbouwproject dat over tien jaar zal worden gerealiseerd. Het is toch zeer duidelijk dat een juiste sturing en fasering van projecten onontbeerlijk is. En laten we alstublieft niet in hokjes denken. Voorzitter, denk in kansen en kijk naar oplossingen buiten de getreden paden. Dan over de Investeringsagenda. Er staan majeure, grote investeringen in vermeld. Die zijn natuurlijk ook benodigd voor derdenpartijen. Maar u geeft nog wel een onzekerheid. Dus voorzitter, laten we alstublieft zoeken naar serieuze partners. U bent een aanstuurder, een bemiddelaar, zorg voor krachtige partners. Dat zijn we van u wel gewend, maar toch. ChristenUnie-SGP haalde een mooi voorstel aan over keuzes. Nu heb ik wel een aardige: laten we ook eens denken over andere duurzame soorten bouwmaterialen. Neem hout in plaats van beton en staal. Het wordt in de huidige stikstofproblematiek steeds meer gezien als een goede oplossing. Ik ben wel benieuwd wat de andere partijen daar van denken. Ik kom het in de grote bouwcentra steeds meer tegen als dé oplossing voor. En misschien kunnen we dat meenemen in onze kaders. EEN Haarlemmermeer is een voorstander van bouwen, bouwen, bouwen. Denk dan wel aan een goede afstemming met externe projecten die oplossingen willen bieden, juist buiten de getreden paden. Dit was het dank u wel.

De VOORZITTER: Oké dank u wel. U krijgt een interruptie van de heer Den Butter, ChristenUnie-SGP.

De heer DEN BUTTER: Ik wil toch opmerken dat de keuzes die we bedoeld hebben te zeggen niet zozeer lagen in de gekozen bouwmaterialen voor het uitvoeren van projecten maar meer over keuzes in infrastructuur en in plekken waar we woningen gaan bouwen.

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker, gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Mijnheer Den Butter, in feite gaat dit hele document over geld. Bouwmaterialen zijn ook geld. Dus als we hier op een andere manier ons geld kunnen besteden en daarmee geld kunnen besparen, zijnde minder beton, minder staal, minder stikstof, is dat ook geld verdienen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Goed, dan kom ik bij mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES: Dank u wel voorzitter. Wij willen bouwen, maar ten koste waarvan? Dat is de vraag die onze fractie naar aanleiding van deze nota wil stellen. Onze eerste indruk van deze nota is positief. Goed dat er een communicatiestrategie wordt opgenomen, gericht op iedere betrokkene bij deze schaa sprong. Wij onderschrijven ook dat er een sterke lobby nodig is om te zorgen dat wij onder andere het maximale kunnen halen uit de beschikbare financiële bijdrage. Maar we willen wel onze vraagtekens zetten bij de zin die al eerder door anderen is genoemd: Haarlemmermeer bouwt waar het kan. Dat is niet echt een goede visie en impliceert dat wij al onze principes overboord gooien om maar te kunnen bouwen. Graag een reactie van het college hierop. Over de kosten van deze nota zelf ziet mijn fractie graag een meer gedetailleerde raming voor de uitvoeringskosten van de genoemde € 250.000,00 in 2020, 2021 en 2022. Er staat een globale omschrijving in het stuk maar hieruit kunnen wij niet opmaken wat de verdeling is van deze kosten. Voorzitter, in dit stuk zien wij veel afwegingen en er is ook echt gekeken naar de reële kosten en de impact die dat heeft als deze kosten tegen- of meevallen. Een goede start om de financiële gevolgen in kaart te brengen. Maar daar ligt precies ons pijnpunt. Er is een mooi doel gesteld. 20.000 woningen erbij tussen 2020 en 2040. Daarmee zouden we als Haarlemmermeer een bijdrage leveren aan het doel van de MRA van 8%. Ik wil het even hebben over de netto initiële investering van € 184 miljoen. HAP vindt dat er een aanzienlijk hogere bijdrage van derden hierop moet komen. Zeker omdat wij ook een aanzienlijke bijdrage leveren aan het doel van de MRA. Dan de jaarlijkse kapitaallasten van € 6 miljoen, uitgaande van de 20.000 woningen, hiervan kunnen we de helft dekken uit de reserve. Maar dan blijft er nog € 3 miljoen over die wij aanvullend moeten reserveren. Als HAP weten we niet waar we dit geld vandaan halen, want het moet ten koste gaan van iets anders. We kunnen het geld tenslotte maar een keer uitgeven en we zijn ook benieuwd hoe de andere raadsleden hier over denken. Voorzitter, we moeten bouwen maar het kost heel veel geld en dan vragen wij ons af: moeten we dan echt de bouw van 20.000 woningen versnellen of gaan we eerst kijken naar wat we op kortere termijn in kleinere delen kunnen bouwen. Als we namelijk even kijken naar figuur 1, het faseringschema van de gebiedsontwikkeling Haarlemmermeer-Westzijde, dan zijn er vier varianten opgenomen of onderzocht voor de toekomstige verkeersstructuur. Daarin staat dat als we geen aanpassing doen aan de infrastructuur in Nieuw-Vennep wij 150 woningen kunnen bouwen, in Lisserbroek-Noord 350 en Turfspoort 300 woningen. Dat zijn toch 800 woningen. Natuurlijk is er dan nog wel een investering nodig voor groen en eventuele andere maatschappelijke voorzieningen. Maar de kosten van groen zullen bijvoorbeeld veel lager zijn dan die van infrastructuur. En we hoeven dan niet te wachten met het bouwen van deze infrastructuur. Wij vragen ons af of het college ook naar deze opties in andere gebieden heeft gekeken. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik hoor een flink aantal raadsleden zeggen dat ze verwachten dat anderen op hun inbreng reageren. Dat is heel mooi. Ik zou zeggen: probeer daar in tweede termijn ook aan te voldoen. Dan hebben we het een beetje ordelijk. Ik geef het woord aan mevrouw Reesink, Forza!

Mevrouw REESINK: Dank u wel voorzitter. In de Metropoolregio Amsterdam wordt gestreefd naar het bouwen van 250.000 woningen. Om die reden heeft onze gemeente in 2017 besloten om de ontwikkeling van een aantal woningbouwlocaties te versnellen. Dit, zoals beschreven in de structuurvisie Haar-

lemmermeer 2030. Gezien de te verwachten investeringen en de economische onzekerheden heeft Haarlemmermeer de ambitie om 20.000 woningen te realiseren tot 2040 en deze bouwcapaciteit mogelijk tot 30.000 woningen te vergroten. Wat Forza! betreft is het met de groeiende woningnood zeer wenselijk om met het ambitieniveau dichterbij de 30.000 nieuwe woningen aan te zitten dan naar de 20.000 nieuwe woningen te streven. De twee eerdere onderzoeken, namelijk onderzoek fasering Haarlemmermeer-Westzijde-Zuid en de investeringsanalyse schaa sprong woningbouw geven een beeld van de fasering van de woningbouw ten opzichte van de aanpassingen die noodzakelijk zijn voor de infrastructuur en geven een indicatie voor de benodigde investeringen. Het overzichtelijke model, figuur 1 faseringsschema gebiedsontwikkeling Haarlemmermeer-Westzijde, waar de HAP het ook over had, geeft per deelproject goed weer wat er qua infrastructuur nodig is ten opzichte van het aantal te realiseren woningen. De fractie van Forza! stelt het overzicht, zonder overbodig wollig taalgebruik, zeer op prijs. Wel verwonderen wij ons over het feit dat in dit verkennend onderzoek niet een keer de Bennebroekerweg ter sprake komt. Terwijl juist vorige week we bij monde van de wethouder konden vernemen dat juist deze weg cruciaal zou zijn voor toekomstige ontwikkelingen. De wethouder had zelfs een maximale verkeersdruk al weggegeven. Voor zover dat mogelijk is natuurlijk. Hierdoor kon de ontwikkelaar Pub Real Estate geen 1540 tijdelijke woningen realiseren. Misschien kan de portefeuillehouder uitleggen hoe dit mogelijk is. Forza! vraagt zich echter wel af of we niet te rigide vasthouden aan de norm eerst bewegen en dan pas bouwen. Ook een beetje naar aanleiding van het betoog van de HAP. Soms kan een beetje bewegen misschien belangrijker zijn als we daarmee meer mensen aan een woning kunnen helpen. Met de twee voorgaande onderzoeken hebben we bruikbare informatie verkregen. Gezien de omvang van de plannen is een gedegen uitwerking een must. Het is van belang dat samenhang en een gezonde kosten-batenverhouding gewaarborgd blijft. De fractie van Forza! onderschrijft derhalve het belang van het onderzoek en begrijpt dat daar uiteraard kosten aan zijn verbonden. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan, last but not least zullen we zeggen deze keer, de heer Boerman, GroenLinks.

De heer BOERMAN: Dank u dat ik last but not least ben. Dat hoop ik ook te zijn. Ik had een heel pinnig stuk voorbereid. Ik was namelijk helemaal niet blij met dit stuk. Misschien verrast het u. Maar die € 184 miljoen, waar over wordt gesproken, is namelijk helemaal niet voor woningen. We praten hier over woningen maar die € 184 miljoen is daar niet voor. En die € 184 miljoen zijn helemaal geen noodzakelijke voorzieningen. Dat zijn namelijk gewoon politieke keuzes. Toen het vanmiddag over de lobby ging dacht ik, als ze echt willen bouwen dan moeten we geen lobby in Den Haag houden voor meer geld, maar dan moeten we een lobby houden om in Den Haag te zeggen 'Schiphol zou iets kleiner mogen', want dan kunnen we namelijk echt iets. Dan kunnen we namelijk hier echt bouwen. Maar die lobby houden we niet. Dat vind ik dan weer tegenvallend. Nou, zo heb ik een aantal van die dingen opgeschreven waarvan je denkt dat gaat helemaal de verkeerde kant op. Toen hadden we het er in onze fractie over en toen kwamen we er achter waar het probleem eigenlijk zit, denk ik. Dat is iets waar de heer Den Butter het ook al over had en waar we in deze raad vaker over spreken, dat is het gebrek aan keuzes, het gebrek aan scenario's. En daar wil ik dan ook de andere raadsleden die daar vanavond iets over hebben gezegd in bijvallen en ook vandaag aan de anderen een vraag over stellen. Want voorzitter, dit stuk volgt een heel klassieke gedachtelijn. Iets als: we willen huizen bouwen en bij elk huis horen twee auto's en dus ook miljoenen aan infrastructuur en die gedachtelijn die snap ik want zo hebben we het hier altijd gedaan. Zo hebben we hier ook de Vinex aangelegd maar aan de andere kant zien we ook waar het toe leidt en de problemen die het geeft. En ook de rekening die dat geeft, namelijk nu € 184 miljoen als we het hebben over 20.000 huizen en bijna € 300 miljoen als het gaat over 30.000 huizen. Nu hoorde ik de ambtenaar in de sessie van vanmiddag zeggen, waar ik geloof ik wel iets over mag zeggen, als je HOV gebruikt is er zoveel meer mogelijk. Precies, zo is het.

Alleen, daar blijft het dan helaas bij. Ik vind het weer nergens terug in het stuk. Dus mijn oproep vandaag is: laten we nu eens niet instemmen met de vanzelfsprekendheid dat al die infrastructuur noodzakelijk is. De € 184 miljoen voor 20.000 woningen is geen natuurwet, dat is een keuze. Maar laten we het college nu eens oproepen om dan met scenario's te komen en wel die keuzes voor te leggen. Wat als we nu eens bij Nieuw-Vennep-West wel HOV toevoegen, wat is er dan mogelijk? Of als we nu eens kiezen voor meer verdichting rondom station Hoofddorp? Het is ook al gezegd. Of rondom Graan voor Visch-Zuid. Daar zijn ook nog volop kansen. We hebben als GroenLinks nu de indruk dat de raad eigenlijk die keuze niet heeft voorgelegd gekregen en dat we dan wel een rekening gepresenteerd krijgen van minimaal € 6 miljoen per jaar. Terwijl het volgens ons ook anders zou moeten kunnen, goedkoper, maar ook vooral beter. Met meer variatie in woonmilieus voor andere doelgroepen en ook veel meer rondom HOV. En dat we onze lobby dan ook daarop inzetten. Omdat het niet meer gaat om de manier waarop we het altijd hebben gedaan maar dat we letterlijk nieuwe wegen gaan zoeken. Dus de vraag die ik vandaag aan de raad heb is: kunt u meegaan met een oproep aan het college, tot meer scenario's, meer keuzes voordat we überhaupt een lobby gaan starten en dat het college daarvoor de € 250.000,00 gebruikt. Want dan maak ik daarvoor namelijk graag een motie. Want zoals het stuk terecht stelt: deze reserveringsopgave voor extra dekkingsmiddelen, dus de € 3 miljoen of de € 8 miljoen, bovenop wat we allemaal al hebben gereserveerd, wat een beetje een onduidelijk potje is, ik heb er al eerder iets over gezegd, is momenteel geen reële opgave voor ons college en de raad. Laten we nu alstublieft zoeken naar wat een wel een reële opgave is.

De VOORZITTER: Dank u wel. En dan de wethouder. Ik wil even bevestigen dat de informatieve sessie besloten was, maar niet geheim. Als u eraan twijfelde om er iets van te zeggen, het kan wel. Goed, dan ga ik naar de wethouder.

Wethouder NOBEL: Zeker voorzitter, dank u wel. Volgens mij was de informatieve sessie ook heel verhelderend. Excuus dat de informatieve sessie inderdaad vlak voor de sessie zat. Dat is niet heel wenselijk, dat ben ik met u eens. Goed, ik heb allemaal gele post-its voor me. Ik ga gewoon eerst eens even uit mijn hoofd kijken, ik zie een vraag...

De VOORZITTER: O, die had ik even niet gezien. Mijnheer Jhinnoe.

De heer JHINNOE: Voorzitter, meteen een interruptie. Sorry hoor portefeuillehouder, een informatieve bijeenkomst kan in mijn beleving nooit onderdeel zijn het debat. Dat kan niet, want ik was er niet. Ik kan er ook 's middags niet zijn. Dus dat het verhelderend was, nee de notitie had verhelderend moeten zijn. Dat moet eenduidig zijn. Het kan niet zo zijn dat ik dingen heb gemist omdat ik niet bij een informatieve bijeenkomst was. Ik zie u schudden. Nee, zo werkt het niet. De nota is waar de besluitvorming op plaatsvindt. Niet anders, dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Ja, dank u wel. Ik neem even kennis van uw opmerking. Ik geef de wethouder de gelegenheid om zijn termijn af te maken.

Wethouder NOBEL: Ja voorzitter, volgens mij is het stuk helder maar het kan natuurlijk zo zijn dat als je bij een informatieve bijeenkomst bent dat dit verhelderend werkt. Dat u daar dan niet bij kunt zijn, dat is dan jammer in dit geval. Ik ga verder met de inhoudelijke beantwoording voorzitter. Nogmaals, ik heb een aantal gele post-its voor me liggen maar ik zal proberen om eerst eens even de hoofdlijnen te pakken die ik veel van u heb horen zeggen. Laat ik dan maar beginnen met het feit dat bouwen gewoon ontzettend duur is. Althans, iedereen van u is het daarmee eens, behalve GroenLinks die zegt 'het kan ook veel goedkoper'. Ik denk dat het niet kan. Dus vandaar ook dat het stuk er ligt zoals het er nu ligt. Velen van u gaven aan: we moeten ontzettend veel geld proberen te halen bij derden. Mijnheer

Spijker refereerde aan sterke allianties, het CDA zei 'hoe kan het nu dat we niet bij die eerste tranche zaten', daar kom ik zo nog specifiek op terug, omdat dat een hele grote pot met geld is. Maar het feit is dat we voor 70%, 80% anderen nodig hebben om hier een woningbouwopgave te realiseren zoals die in het stuk staat. Waarbij er nog weer onderscheid is tussen 20.000 of 30.000 woningen. Ik maak een bruggetje naar die eerste tranche van € 1 miljard omdat het een hele grote pot is. Natuurlijk, het is het streven om met die eerste tranche mee te doen. Alleen was het zo dat de partijen waar we de aanvraag voor wilden indienen op dat moment nog niet de boeken open wilden doen. En om die reden hebben we afgesproken dat we voor de tweede tranche gaan. Voor Lisserbroek maar ook voor Pionier-Bols zitten we in die tweede tranche. Daar gaat iets aan tijd overheen maar nogmaals, op dat moment waren de commerciële partijen ook nog niet gereed om dat te doen. Dus konden we die aanvraag wel doen, maar dan is de kans dat je hem uiteindelijk krijgt minder groot. Je wilt uiteindelijk wel een deel van dat miljard krijgen wat minister Ollongren beschikbaar heeft gesteld voor die woningbouwopgave. We gaan zeker meedoen in de tweede tranche. Naast het rijk is natuurlijk de provincie ook een gesprekspartner waar we vaak bij uitkomen maar ook de commerciële partijen. Een aantal van u zegt ook: we verwachten eigenlijk, als je kijkt naar de hoeveelheid geld die wij moeten bijdragen ten opzichte van andere partijen, dat die bijdrage omhoog moet. Dat zou ik op zich toejuichen. Alleen zie ik al hoe ontzettend ingewikkeld het is om van al die partijen, of het nu commerciële ontwikkelaars zijn, het rijk of de provincie, überhaupt geld los te peuteren. Dus dat is gewoon ontzettend ingewikkeld. Dit stuk is, ik geloof dat de ChristenUnie-SGP daar ook mee begon en D66 ook, een eerste kader waarmee we de raad handvatten en inzichten willen geven over hoe we hiermee zouden willen omgaan. Die fasering en wanneer we wat kunnen doen, dat komt ofwel separaat natuurlijk bij u terug als we het in de P&C-cyclus doen dan wel als er grote besluiten voorliggen van specifieke woningbouwprojecten. Maar je wilt telkens een document hebben waar je op kunt terugvallen van oké als we 20.000 woningen gaan bouwen en project a gaat niet door, welk project schuiven we dan naar voren om verder te gaan. Veel van die projecten, of eigenlijk alle projecten, hebben groen en infra nodig. En natuurlijk ook de maatschappelijke voorzieningen daaromheen. En het meeste geld gaat helaas voor GroenLinks zitten in infra. Dat is gewoon niet anders. Ik zie geen mogelijkheden om de woningbouwprojecten die hier voor liggen puur en alleen bijvoorbeeld met een bakfiets te doen. Dat kan gewoon niet.

De VOORZITTER: Wilt u even duidelijk maken dat u een interruptie heeft, even via de voorzitter.

De heer BOERMAN: Ja, dat is heel grappig maar ik word ook wel benoemd en uitgedaagd. Het is een beetje flauw. Dat was al de tweede keer. En de bakfiets ja dat is grappig, haha heel leuk. Maar waar het om gaat en in mijn betoog ging dat daar ook om, we kunnen ook andere keuzes maken. Die keuzes willen we voorgelegd krijgen. Volgens mij was dat een heel helder betoog. En nu wordt er gezegd: deze woningen kunnen we niet alleen bouwen met een bakfiets, snap ik ook. Maar we kunnen we anders gaan nadenken. Die € 168 miljoen moet ergens vandaan. Als we die niet hebben dan zullen we moeten. Volgens mij is dat het debat. Dan vind ik het verder handig als we gewoon antwoord krijgen op de vraag in plaats van elke keer belachelijk te worden gemaakt.

De VOORZITTER: Wethouder, gaat u verder.

Wethouder NOBEL: Ja voorzitter, het is niet mijn intentie om wie dan ook hier belachelijk te maken maar ik wil gewoon een realistisch beeld schetsen van hoe deze woningbouwopgave wel of niet kan worden gehaald. En als u aangeeft: ik zie het niet voor me om heel veel geld in infra te investeren, dan moet ik van mijn kant wel aangeven dat het onrealistisch zou zijn om te denken dat we dan 20.000 of 30.000 woningen kunnen bouwen. Tegelijkertijd zei de HAP ook heel terecht: kunnen we niet kijken naar projecten, want u haalde er een aantal aan, waar we met minder geld toch woningen

kunnen bouwen. Dat is natuurlijk hartstikke mooi. Dat is een beetje het laaghangende fruit. Datzelfde geldt natuurlijk voor woningbouwprojecten die vallen op de al bestaande wegen zodat je van de vervoersbewegingen gebruik kunt maken, waar nog wat lucht zit, zodat we ons ook keurig houden aan het principe eerst bewegen, dan bouwen. Ja, dat hebben we wel inzichtelijk. Maar als je kijkt op de grotere opgaven van die 20.000, 30.000 woningen dan redden we het helaas niet met alleen maar laaghangend fruit en zullen we dus verder moeten kijken. Dat is eigenlijk de boodschap. De fasering waar velen van u om vragen gaan we ook telkens verder uitwerken. Dan komen we ook bij de vraag, ik geloof dat de VVD erom heeft gevraagd en ook GEZOND Haarlemmermeer, hoe het zit met de financiële risico's. Wat als we bijvoorbeeld geen zak geld van het rijk krijgen. Zijn we dan bereid om als Haarlemmermeer nog meer risico op ons te nemen? Vinden we dat we het moeten verhalen bij commerciële partijen, bij de provincie of en ik hoop dat dit niet te vaak gebeurt, zeggen we met elkaar dit woningbouwproject kan geen doorgang vinden. Want we moeten wel realistisch zijn, als je voor 70%, 80% afhankelijk bent van derden kan het ook betekenen dat we op een gegeven moment tegen elkaar moeten zeggen: dit woningbouwproject gaat niet nu gerealiseerd worden of überhaupt niet gerealiseerd worden. Dat risico loop je wel. Maar om een ambitie van 20.000, 30.000 woningen neer te zetten is het goed om ook voor al die projecten een fasering te hebben. Als iets niet doorgaat dat je dan een volgend project op kan pakken om daar verder in te investeren. Om die reden is het ook nodig om nu al extra geld opzij te zetten. Een aantal van u zei ook en daar ben ik heel erg blij mee, we gaan liever naar die 30.000 woningen toe. Forza! vroeg dat ook. Idealiter zou ik dat natuurlijk ook doen. Maar ik moet ook een realistisch beeld neerleggen en ik denk dat op dit moment 20.000 woningen al heel erg ambitieus is. Als we als gemeente € 6 miljoen, € 7 miljoen telkens jaarlijks opzij moeten zetten acht ik het niet realistisch, ook gezien alle andere perikelen die we hebben in bijvoorbeeld het Sociaal Domein. De corona, al die zaken die op ons afkomen, ik denk dat het echt op dit moment een brug te ver is. Tegelijkertijd zei de VVD en GroenLinks vroeg het ook, we zien kansen bij bijvoorbeeld het station. Zaken waar al meer HOV is, kunt u dat nog eens nader onderzoeken? Dat zou ik zeker willen doen. Zeker bij het station Hoofddorp liggen al heel veel verkeersstudies. Het lijkt me goed dat we daar eens gaan kijken naar een volumestudie, wat is daar nu nog meer mogelijk. Met dan wel in ons achterhoofd: als het rijk het betaalt. Dat moet ik er wel bijzeggen. Anders kom je op het scenario van die 30.000 dat je veel meer opzij moet zetten. Dat zijn scenario's die we denk ik moeten onderzoeken, maar dan wel vanuit de gedachte dat het rijk met een hele zak geld komt. Ik ga er gemakshalve even van uit dat dit het rijk is want we hebben het denk ik dan over bedragen die ook de provincie niet kan ophoesten. Even kijken voorzitter. Een aantal van u heeft aan de lobbyboodschap gerefereerd. Ik ben het met u eens: als u zo dat ene zinnetje leest bouwen waar het kan, dan is het wel heel kort door de bocht. Er staat gelukkig ook een aantal zinnen achter die ingaan op groen, de leefomgeving en de kwaliteit. We hebben in het college ook een beetje zitten dubben van moeten we dat dan als lobbyboodschap uitschrijven, maar dan wordt het weer een hele lange boodschap. Laat ik het anders zeggen, dit is een document in wording. Nu hebben we de eerste uitvoeringsstrategie maar die komt bij u terug. Als het goed is twee keer per jaar. Dus ik vind dat we die lobbyboodschap ook nog in die zin verder moeten aanscherpen. Maar de zinnen die achter het ene zinnetje 'bouwen waar het kan' staan geven volgens mij aan dat we in onze gesprekken met het rijk, de provincie, oog hebben voor leefbaarheid, groen, maar ook gewoon de omgeving waar de woningen in terecht komen. Dus die bredere boodschap nemen we al mee. Maar in principe proberen we daar waar mogelijk geld te krijgen om te bouwen. Zo moet u die boodschap interpreteren. Dan kom ik ook een beetje bij D66, dan klinkt het heel logisch van ja: de lobbyist. Lobby is natuurlijk meer dan alleen een lobbyist. Een college moet lobbyen, ambtenaren moeten lobbyen. We hebben nu ook een nieuwe bouwambitie neergezet die de vorige periode natuurlijk niet op deze manier, met die 20.000, 30.000 woningen is neergezet. Ik denk dat als je kijkt naar een lobbyist dat er meer projecten zouden zijn. Als je me diep in het hart kijkt zeg ik nou, ja het is best wel wenselijk zo een lobbyist. Maar ja, dan kom ik tegelijkertijd ook weer op de financiën uit. Ergens moet het ook weer worden betaald, dus dat is ook ingewikkeld. Als u tegen mij

zegt: ik heb nog ergens een bataljon lobbyisten over en het kan daar vandaan komen, dan helpt dat. Het is ook een beetje passen en meten met het budget dat we hebben voorzitter.

De VOORZITTER: U stak uw vinger op mijnheer Jhinnoe? U heeft een oplossing voor het geld. Nee hoor. Gaat uw gang.

De heer JHINNOE: Nee, volgens mij betaalt het zichzelf uit. Wat zegt de portefeuillehouder daarvan?

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder NOBEL: Idealiter is dat zo. Maar je gaat wel eerst kosten maken en je weet nooit helemaal zeker of die lobbyist zich uitbetaalt. Dus ik begrijp wat u zegt, daar hebben wij ook een beetje over zitten dubben, moeten we het nu wel of niet doen. Maar op dit moment hebben we niet die lobbyist waar u om vraagt in die hoedanigheid. Aangenomen dat die iemand in de Tweede Kamer rondloopt. Maar natuurlijk wordt er wel gewoon keihard gelobbyd. D66 vroeg naar de aantrekkende economie en dat we misschien de ramingen daarop moeten bijstellen. Ja, we zitten natuurlijk wel in een gekke tijd met elkaar. Maar op zich, die druk op die woningmarkt blijft. Hij verschuift wel naar een andere groep. In ieder geval nu. Ik weet het niet, ik heb ook geen glazen bol, misschien komen die expats ook alweer heel snel terug. We weten met elkaar niet hoe dat uitpakt. Het heeft wel een effect op de bijdrage van derden. Met name in de RIH, op het moment dat het toch moeilijker lijkt te zijn om woningen te gaan bouwen. Daar is het nu nog een beetje te vroeg voor. Ik denk ook dat dit een langetermijnvisie is. We hebben ook tegen elkaar gezegd we willen tot 2040 die woningen bouwen. Dus ik zou nu, vanwege corona, niet direct willen afwijken van zo een strategie. Maar nogmaals, die uitvoeringsstrategie komt telkens bij u terug in de raad. En dan kunnen er misschien wel momenten zijn dat u zegt: hé, misschien moeten we die ambitie bijstellen. Niet alleen vanwege corona, maar misschien ook vanwege financiële aspecten. De VVD vroeg ook naar de financiële aspecten. Kunt u meer financieel inzicht geven? Ja, dat willen we ook verder uitwerken, ook in de volgende keer als ik weer bij u terugkom om een ontwikkelstrategie bij u neer te leggen. Zodat u meer inzicht heeft in wat het gaat kosten, welke keuze kunnen we het beste maken en dan ook meteen een investeringsbeeld erbij. En als u een investeringsbeeld heeft dan kunt ook direct zien hoe het drukt op de schuldspositie. Dus dat komt nog naar u toe. Maar nogmaals, dit is de eerste keer dat we hier die uitvoeringsstrategie neerleggen. Voorzitter, volgens mij heb ik dan de meeste vragen beantwoord. Zo niet, dan hoor ik dat.

De VOORZITTER: Ja, dat horen we dan zeker. Mevrouw Reesink.

Wethouder NOBEL: Ik weet het al voorzitter, de Bennebroekerweg. U heeft gelijk. Die weg is ontzettend belangrijk. Dat heb ik niet voor niets gezegd. Hij staat niet in dit stuk omdat hij in de uitvoeringsstrategie mobiliteit staat. Maar neemt u van mij aan, zonder die weg gaat er een heleboel niet door.

De VOORZITTER: Ik ga hetzelfde rondje maken. Dan kom ik bij de ChristenUnie-SGP, de heer Den Butter. Tweede termijn.

De heer DEN BUTTER: Ja, dank u wel voorzitter. Misschien een aanvulling op het laatste antwoord van de wethouder. Dat plaatje dat er stond, dat vond u misschien erg duidelijk maar kennelijk heeft u wel gemist dat het alleen maar over de projecten ging die in het zuiden van de polder plaatshebben, dus die eigenlijk niet worden geholpen door de Bennebroekerweg. U moet nog maar eens goed kijken. Een ingaand op wat ik zojuist van mijn collega's heb gehoord en van de wethouder is het duidelijk dat er nog een heleboel keuzes gemaakt moeten worden. Wat ons betreft is er een aantal dat eruit springt en waar ik veel fracties over heb gehoord. Dat is wel een soort verandering. Bouwen waar het

kan, dat het ook impliceert dat je niet bouwt waar het niet kan. En dat het ook keuzes zijn. De wethouder zei het al: als er geen geld is dat we het ook niet gaan doen. Daar wil ik ook heel scherp op gaan sturen in die uitvoeringsstrategie. Wat kost een toevoeging van een bepaald iets. Er werd vanuit de HAP gezegd kunnen we niet alvast de gratis huizen bouwen waar geen infra voor nodig is? Maar als je dat figuurtje 1 eens goed bekijkt kun je natuurlijk al een heleboel woningen bouwen die op zich niet zo heel veel extra infra kosten. Veel mensen vinden ook, GroenLinks in dit verband, dat de zware infrastructuurprojecten nog niet direct nodig zijn. Dan is het maar de vraag waar we gaan komen. Ik ben benieuwd hoe dit verder gaat lopen. Gelukkig hoef ik er nog niet over te beslissen.

De VOORZITTER: Klopt helemaal. Mevrouw Vink, CDA.

Mevrouw VINK: Dank u wel voorzitter. Ik sluit me bij mijn voorganger aan. Inderdaad, de infra is natuurlijk een groot probleem, dat er misschien toch beter kan worden gekeken naar locaties waar dan misschien kleinere woningbouwprojecten kunnen komen waar je een betere aansluiting op het HOV hebt en dat daar de infra niet het probleem is. Want als de infra het probleem is dan hebben we misschien straks dat er nergens gebouwd kan worden. Dus dat er misschien toch even goed kan worden gekeken naar locaties waar dan de infra niet echt hoeft te worden aangepast. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik heb ook een vraag van een fractie gehoord: als we een beetje bewegen kan er dan ook gebouwd worden? Kunnen de fracties daar ook iets over zeggen? Mijnheer Jhinnoe, D66.

De heer JHINNOE: Ja voorzitter, dank u wel. Portefeuillehouder, dank voor het beantwoorden van een aantal vragen. Ik zal even terugkomen op een aantal vragen van mijn collega's hier. Voor wat betreft de lobbyist, daar zijn we al met elkaar in conclaaf geweest. Volgens mij betaalt de lobbyist zichzelf uit en is hij niet alleen maar in Den Haag vindbaar maar ook op andere plaatsen wat D66 betreft. Dus misschien dat we daar in de toekomst toch nog eens over kunnen nadenken. Scenario's, daar ben ik een sterk voorstander van en ik daag de portefeuillehouder uit om dat ook eens aan te durven. Probeer eens out of the box te denken. En u hoeft daar geen voorloper in te zijn want het Centraal Planbureau doet al een hoop voor ons. U moet gewoon naar wat ministeries kijken van hé, hoe zit het daar. Het rijk denkt al vaak in scenario's voordat het hier lokaal landt. Ik zou de wethouder willen uitdagen..

De VOORZITTER: Officieel heeft u nog een minuutje, maar ik ben niet heel streng vandaag.

De heer JHINNOE: Prima, dank u wel. Ik hoorde iets met hout. Ja waar gaan we dat vandaan halen? In Zuid-Amerika, waar velden allemaal worden leeg gekapt et cetera. Voorzitter, ik ben daar niet zo'n voorstander van. Ik ben niet helemaal overtuigd waar we dat hout vandaan zouden moeten halen

De VOORZITTER: EEN Haarlemmermeer, de heer Spijker.

De heer SPIJKER: Mijnheer Jhinnoe. Een aantal weken geleden hebben gesproken over de houtsnipers die we uit Zweden zouden halen om in onze ketels te doen, de biomassa. Dat is niet de bedoeling, nee. Maar er zijn concepten dat er gewoon hier hele bossen worden geplant en dat je van dat vrij snel groeiend hout perfecte huizen kunt bouwen. Sla alle bouwsites op: hout is op het ogenblik het hot item om mee te gaan bouwen. Dus ja, het is de oplossing. We kunnen er een heleboel problemen mee voorkomen.

De VOORZITTER: Mijnheer Jhinnoe.

De heer JHINNOE: Ja dank u wel voorzitter. Portefeuillehouder, ik hoor dat u voor 20.000 huizen hout moet halen. Ik wens u heel veel succes ermee. Zonder dollen. Ik begrijp het en misschien voor kleinschaligheid prima. Maar op grote schaal zie ik dat nog niet een-twee-drie gebeuren. Misschien zouden we ons daarin moeten verdiepen. Ik vind het zonde als we daar oerwouden voor moeten weggakken en dergelijke. Hebben we daarmee alles gehad? Ja, daar wil ik het bij houden voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Van Straten VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel voorzitter. Even een reactie op mijnheer Den Butter en mevrouw De Vries. Ik heb het stuk juist zo gelezen dat hier de faseringsstudie in staat waarin duidelijk wordt wat we als eerste kunnen bouwen zonder extra investering in infra te doen. Dus volgens mij wordt dat hier voorgesteld. En op het moment dat we wel een investering moeten gaan doen wordt dat in een voorstel aan ons voorgelegd en gaan we die afweging of we dat de moeite waard vinden, met elkaar maken. Dan wordt ook bij het voorstel duidelijk hoeveel bijdragen derden gaan leveren of dat er van het rijk bijkomt. Dan kunnen we die afweging maken. Zo heb ik dat in ieder geval gelezen. Dat is de reactie. O ja, over dat op tijd bewegen en dan bouwen. Die hebben we vorige week ook al ingebracht. Wat ons betreft kan daar best wel wat ruimte in worden gevonden. Maar, ook daar moeten we goed van tevoren weten wat het voor gevolgen heeft. Ook dat moet per casus worden voorgelegd aan de raad.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kom ik bij mevrouw Kerkhoff, PvdA.

Mevrouw KERKHOFF: Ja dank u wel. Ik had het met name over de risico's. We hebben drie kaders meegegeven en ook het kantelmoment. Dat vind ik onvoldoende belicht. Het is vanmiddag wel een beetje langsgelopen in de informele sessie. Sorry als iemand het niet kon zien, dan moet hij later maar de stukken terugkijken. Jammer voor deze discussie. Maar waar het om gaat is wanneer gaan we kantelen. Want je ziet dat er financieel tussen de 20.000 en 30.000 woningen een moment komt dat het geld bijna wordt verdubbeld. Dan hebben we het toch over maatschappelijke voorzieningen, over sportvelden, over zwembaden, over scholen. Ergens zit er een moment dat wij een grens overgaan. Dat is een heel interessant moment om te kijken of we het waard vinden. Hoeveel geld hebben we daarvoor nodig want we willen natuurlijk bouwen.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie, eerst van mevrouw Van Straten en daarna de heer Boerman GroenLinks.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja, dank u voorzitter. Ik wilde eigenlijk al antwoord geven. Volgens mij bepalen wij dat kantelpunt. En dat is iedere keer als het ons wordt voorgelegd. Dat is de reactie.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman.

De heer BOERMAN: Ik wil geen antwoord geven, ik wilde juist de vraag stellen: wanneer is voor u dat kantelpunt?

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

Mevrouw KERKHOFF: Sorry voorzitter. Wat ons betreft is het kantelmoment of het nog financieel haalbaar is. Aan de ene kant zeggen we met elkaar dat we willen bouwen, laaghangend fruit is prima. Dat opvullen van de wegen, dat we allemaal aan mobiliteit kunnen doen is prima. Maar dat is maar een heel klein percentage van die 20.000 huizen die we willen bouwen. We willen ze gewoon zo snel

mogelijk hier hebben. Daarom gaan we versnellen. Het liefst gaan we naar de 30.000. Er ligt een enorme grote druk op de woningmarkt. Maar er zit een financieel aspect in en dat is het kantelmoment. Ergens zie je in de cijfers, dan kun je zeggen dat het per project is, het speelt zeker per project, tussen de 20.000 en de 30.000 komt dat moment en daar moeten we heel alert op zijn.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman wil u interrumperen. Ik geef het woord even aan mijnheer Boerman.

Mevrouw KERKHOFF: Ook wat er vanmiddag door ambtenaren is gezegd, het is altijd tussen de 20.000 en 30.000 woningen. Er komt op een gegeven moment zo een moment.

De heer BOERMAN: Bent u het dan met mij eens dat het kantelmoment er altijd is, ook al bij nul woningen? Dat is hier toch dezelfde keuze. Alleen bij 20.000 gaat het over € 184 miljoen en bij 30.000 wordt het bedrag verdubbeld. Dus de laatste 10.000 worden elke keer duurder. Maar...

Mevrouw KERKHOFF: Natuurlijk. Daar zit...

De VOORZITTER: Mevrouw Kerkhoff, niet door iemand heen praten.

De heer BOERMAN: Bent u het ook met mij eens, want ik heb in mijn eerste termijn betoogd dat bouwen goedkoper kan als je minder aan die infra uitgeeft. Er zijn kansen om minder aan die extra infrastructuur uit te geven, bijvoorbeeld rondom station Hoofddorp, want ik geloof niet in de zak met geld van het rijk. Daar kun je al heel veel doen. Natuurlijk is het nodig. Bent u het ermee eens dat we niet die € 186 miljoen uitgeven aan die woningen maar aan de infrastructuur die nodig is en dat dit een keuze is?

De VOORZITTER: Mevrouw Kerkhoff, gaat uw gang.

Mevrouw KERKHOFF: Dank u wel voorzitter. Er staat heel duidelijk dat het niet alleen voor de huizen is. Het is inderdaad voor de infra maar ook voor de maatschappelijke voorzieningen. En waar het om gaat: worden er wel of niet wegen aangelegd, wat betaalt de projectontwikkelaar mee, wat betaalt de Vervoerregio mee voor het openbaar vervoer? Maar uiteindelijk gaat het om de scholen, de dorpshuizen, de winkels, het sportveld. Op het moment dat wij 20.000 huizen neerzetten gaan we ook zoveel mensen krijgen. Die mensen zitten niet alleen maar in hun huis, die leven ook nog een keer op straat. Dat is niet alleen de infrastructuur, want dat is uw vraag. Nee, daar kunt het erover hebben hoeveel je stopt in de infrastructuur maar het gaat met name om die andere voorzieningen.

De VOORZITTER: Nog een keer mijnheer Boerman.

De heer BOERMAN: Dan ga ik het even uitleggen. Dat is namelijk niet zo. Dat extra zwembad, die extra dingen, die extra druk op de bibliotheek, op De Meerse, dat is extra ozb, dat komt vanuit het Gemeentefonds en dat is niet die € 186 miljoen, dat is niet die € 300 miljoen. Dat is niet erg. Die € 186 miljoen en die € 300 miljoen is voor infra. Sorry, er zit een klein beetje groen in. Maar dat hebben we ook gemerkt bij de RIH, die schrijven we eerst op en vervolgens vergeten we hem. Dus maakt niet uit. Dat geld is voor de infra. Daar moeten we naar kijken. Daar moeten we anders over gaan denken. Dan kunnen we heel veel in deze polder.

De VOORZITTER: Maak uw betoog af.

Mevrouw KERKHOFF: Ik wil aan de wethouder vragen welke kosten hij daaronder schuift. Want in het stuk staat een aantal dingen beschreven. De ene post is misschien wat groter dan de andere post maar het gaat om meer dan om mobiliteit, om de infra. Even terug, ik had het over het laaghangend fruit. Ik vind het prima dat we dat allemaal gaan doen, maar laten we alsjeblieft die grote projecten niet uit het oog verliezen want die hebben we hard nodig voor de woningbouw. Daar wil ik ook in het vervolg meer over horen en niet over een projectje van 300 woningen, maar juist de grotere projecten.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer Sulmann, GEZOND Haarlemmermeer.

De heer SULMANN: Ja dank u wel voorzitter. We zijn in ieder geval blij met de toezegging van de wethouder dat de effecten van de schuldpositie nog onze kant op komen. We hebben het over een kantelpunt. Ik denk dat het daar ook mee te maken heeft. En per project kunnen we het kantelpunt voor onszelf bepalen. Willen we dit project wel, willen we dit project niet en hoeveel geld geven we dan uit aan de infrastructuur? En zijn we het er met zijn allen over eens dat er ook zoveel geld naartoe gaat? Als we het er niet over eens zijn, dan moeten we die huizen misschien niet bouwen. Ik denk dat we daar als raad echt wel aan het stuur zitten. En die rol moeten we ook gewoon nemen en gaan we ook doen. Nog even een aantal vragen dat werd gesteld. Volgens mij had D66 over de economie, dat die niet herstellend zou zijn, of misschien minder zou herstellen door corona. Ik hoop dat corona tijdelijk is. Niet alleen voor mezelf maar eigenlijk voor iedereen in de wereld. En die economie die gaat dus herstellen is mijn beleving en mening. Ik denk dat we corona als een tijdelijk iets moeten zien. Laten we ook hopen dat het tijdelijk is en dat de economie zich herstelt. We hebben het hier over woningbouw tot 2030, tot 2040. Dus laten we dan corona echt als een klein, tijdelijk iets zien. Dan nog even het beetje bewegen en dan bouwen. Dat lijkt me inderdaad verstandig. Als het kan, dat beetje bewegen en dan bouwen, ik neem ook aan dat het college en de gemeente ernaar kijken, wat zijn de mogelijkheden? Waar kunnen we nog een beetje bewegen? En wanneer kunnen we bouwen? Ik ga ervan uit dat het college die creativiteit en inventiviteit ook oppakt. Dat zullen wij dan ook ondersteunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ja, dank u wel. Dan ga ik naar EEN Haarlemmermeer, de heer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Ik wil er eigenlijk op aansluiten: een beetje bewegen en dan bouwen klinkt heel goed. Ik hoop dat er nog plekken zijn waar we dat makkelijk kunnen doen. Eigenlijk op GroenLinks om bij alle HOV-plekken te gaan bouwen, ik denk niet dat iedereen in de HOV zal stappen. Dat heb ik al een paar keer eerder gezegd. Dat zal niet gebeuren. Helaas zijn er nog heel veel mensen met een auto. Maar ja, graag. Laat ik het zo zeggen: als we de helft van de nieuwe Haarlemmermeesters in de bus kunnen krijgen zou dat een hele mooie zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Goed, dan kom ik bij mevrouw De Vries van HAP.

Mevrouw DE VRIES: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb een paar puntjes opgeschreven. Eerst even over corona. Ja, ik hoop ook dat het tijdelijk is. Alleen de manier van werken is niet tijdelijk. We zullen daar wel zien dat er echt een omslag is in de manier van werken voor een bepaald deel van de bedrijven. Natuurlijk, mensen die een horecazaak hebben, moeten gewoon naar hun werk, mensen in de zorg moeten naar hun werk, maar mensen die in een groot kantoor werken zullen gewoon straks thuis blijven werken. En ook expats zullen vaker vanuit huis blijven werken. Omdat er gewoon een andere manier van werken is gevormd. Ook de bedrijven zien daar een voordeel van. Dus ik geloof wel dat dit ook voor minder verkeer gaat zorgen. Dan een beetje bewegen, ik denk dat het op zich een goed principe is. Mijnheer Boerman zei kijk rondom Hoofddorp-station en kijk welke woningen er neergezet kunnen worden want niet iedereen gaat met de auto. Er zijn ook doelgroepen die niet de auto pakken

en die wel heel veel gebruik maken van het openbaar vervoer. Dus als we specifiek bouwen voor een doelgroep die rondom dat station zou willen wonen, dan denk ik dat we heel goed naar dat soort mogelijkheden kunnen kijken. En als laatste ben ik wel benieuwd hoeveel laaghangend fruit we eigenlijk hebben. Want ik heb de drie voorbeelden gezien maar uiteindelijk kan dat misschien ook best wel een aantal woningen opleveren die we toch op een wat snellere termijn kunnen bouwen. Dat was het.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kom ik bij Forza!, mevrouw Reesink.

Mevrouw REESINK: Ja dank u wel voorzitter. Ja, corona. Wij hopen natuurlijk ook dat het een tijdelijk iets is. Ik zie ook dat er veel wordt thuisgewerkt. Ik verwacht ook wel dat meer mensen zullen blijven thuiswerken. Dus het aantal bewegingen zal minder worden. Echter, ik weet niet of dat echt heel erg goed meetbaar zal zijn. Maar goed, dat kunnen we altijd nog vanuit de onderzoeken die nog gaan komen teruggekoppeld krijgen. Ik vind het fijn om te horen dat een aantal fracties ook denkt over het niet rigide vasthouden van de norm 'eerst bewegen, dan bouwen' en een beetje bewegen ook zien zitten. Verder viel me in het stuk op dat Beinsdorp wordt genoemd als reservelocatie, dat heb ik net niet gevraagd, maar ik ben wel benieuwd waarom dat is. Het lijkt me toch dat er in Beinsdorp ook behoefte aan nieuwbouw is. Dat was het eigenlijk.

De VOORZITTER: Dank u. Dan ga ik naar de heer Boerman, GroenLinks.

De heer BOERMAN: Ja dank u voorzitter. Ik liet me toch weer verleiden om toch weer wat feller van leer te trekken terwijl ik juist in eerste termijn probeerde om die brug te slaan en ook de collega's op te roepen om wat meer inzicht te krijgen in die scenario's. Ik ben in ieder geval blij, dat kan ik ook zeggen, dat breed gedeeld wordt dat eerst bewegen, dan bouwen een doodlopende weg is. Want het leidt er namelijk toe dat we niets meer gaan doen, niet meer kunnen bouwen. En dat is wat we hier niet willen.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel voorzitter. Ik vraag me dan af wat dat het alternatief is. Gewoon niet meer bewegen en dan bouwen? Of wat stelt GroenLinks voor dan?

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman.

De heer BOERMAN: Dank u voorzitter. Als ik nog even iets over vanmiddag mag zeggen, daar werd voorgesteld dat er 10% autonome groei in de mobiliteit is. Daar kun je op sturen. Daar kun je beleid op maken, daar kun je echt iets aan doen. En aan de andere kant moet je er ook iets aan doen want we leven hier al in een gemeente met de slechtste luchtkwaliteit van Europa. Het is gewoon schadelijk, daar moeten we iets aan doen. Wij zeggen: dan moet je er anders mee omgaan. Als je gaat bouwen, natuurlijk moet je HOV aanleggen, je moet fietspaden aanleggen, maar je moet ook die andere mobiliteit beperken. Ook om een goede leefomgeving te krijgen waar ook je kinderen veilig op straat kunnen spelen in plaats van dat ze bang moeten zijn voor PC Hooftractoren. Sorry, ik zie nog een vraag.

De VOORZITTER: Ja, mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Ik wil daar even op reageren want we wonen gelukkig in een gemeente waar we de keuzevrijheid voor het kiezen van welke mobiliteit je wilt gebruiken het uitgangspunt is van ons beleid. Dus we investeren zowel in HOV en ook in het doortrekken van de Noord/Zuidlijn zodat er daar ook meer woningen rond Hoofddorp kunnen worden gebouwd. Ik neem aan dat GroenLinks daar

dan ook voor is. En voor fiets en voor auto. Maar we moeten ook reëel zijn. We zijn een autogemeente omdat we zo een atypische gemeente zijn waar we met heel veel kernen zitten die echt ver uit elkaar liggen. We kunnen wel heel principieel en heel mooi idealistisch van alles bedenken, maar er is ook nog zo iets als de praktische realiteit.

De VOORZITTER: Bent u het daarmee eens mijnheer Boerman van GroenLinks?

De heer BOERMAN: Ik hoorde de vraag niet voorzitter. Maar de vraag hoor ik van u wel.

De VOORZITTER: Maakt u uw betoog af.

De heer BOERMAN: Over realiteit zullen we het een andere keer hebben. Er zijn andere gemeenten die het in ieder geval heel anders invullen en er ook gewoon beleid op maken. Daar gaat het om. Je kunt ook je idealen omzetten in beleid. Je kunt ook zeggen nou ja, we volgen alles maar. Dat is niet wat ik zou willen en dat is niet wat de planeet aankan. Daar hebben we het ook al eens eerder over gehad. Het gaat een beetje ver misschien maar ik ben mijn eerste termijn gestart met, dat heb ik ook anderen horen zeggen, maak nu die scenario's eens wat inzichtelijker. Die vraag staat nog steeds. Ik denk dat we daar als raad ook naar moeten zoeken. Ik denk dat ik toch ook nog steeds wel denk: misschien moeten we daar met een motie het college toe opdragen, maak nu inzichtelijk wat kan en waar en hoeveel kost dat. En als je het hebt over 3000 woningen rondom station Hoofddorp, wat scheelt dat in verhouding tot 3000 andere woningen in Nieuw-Vennep-West.

De VOORZITTER: Officieel is uw spreektijd voorbij. Ik ben niet heel streng maar ik streef er wel naar. Mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel voorzitter. Ik heb net het idee dat wij dit gewoon hebben afgesproken. Dat gaan we doen. We krijgen iedere keer een voorstel vanuit het college waarbij wij de afweging kunnen maken 'gaan we dit doen of niet'. Ik ben dan nog een beetje op zoek naar welke scenario's u dan voor ogen heeft.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, GroenLinks.

De heer BOERMAN: We hebben vorige week een debat gehad over 1500 woningen Nieuwe Bennebroekerweg. Daarvan zegt het college: het kan niet. Waarom kan dat dan niet en kunnen we wel 3000 woningen bouwen in Nieuw-Vennep-West. Maak dat nu inzichtelijk en maak dan inzichtelijk wat het college vindt, waarom het een niet kan en het ander wel kan. Als we het dan optellen dan kunnen we misschien 40.000 woningen optellen en dan kunnen we zeggen die wel en die niet, maar dan ligt de keuze hier in de raad, waar hij thuishoort.

De VOORZITTER: Oké, dan is uw tweede termijn hiermee voorbij. Dat was een interruptie, maar dan geef ik u nog een zin om de tweede termijn af te ronden.

De heer BOERMAN: Ik vond de laatste zin wel duidelijk.

De VOORZITTER: O, dan is het goed. U mag van mij een reactie geven, als laatste.

Mevrouw VAN STRATEN: Ik snap de behoefte van de heer Boerman om een bepaalde inzichtelijkheid. Dat heb ik vorige week ook al aangegeven, want we hebben zo een pakket gekregen, want er zijn allerlei studies gedaan zoals verkeersonderzoeken. Dat is voor een raadslid dat ook nog daar-

naast werk heeft best een hele klus om dat overzicht te krijgen. Dus die informatiebehoefte snap ik, maar die ligt er volgens mij al wel. Als je dat goed doorneemt en hier is ook weer een poging gedaan om dat concreter inzichtelijk te maken, maar ik denk dat u meer baat heeft bij het ook inzichtelijk maken met betrekking tot het gedeelte rondom de Bennebroekerweg, of dat mogelijk is of niet. Hier is gekozen voor een specifiek deel van de gemeente maar als je dat hele verkeersonderzoek en fase-ringsonderzoek gaat lezen dan is de informatie waar u volgens mij nu om vraagt, inzichtelijk.

De VOORZITTER: Ik ga eerst naar de wethouder, reactie op tweede termijn. Het laatste punt is interessant om ook even bij de kop te pakken.

Wethouder NOBEL: Laat ik beginnen met het kantelpunt van de PvdA te benoemen. Ik denk dat veel collega's dat ook al tegen de PvdA hebben gezegd. Dat raakt ook een beetje aan het debat dat hier ontstaat: we willen inzichten, we willen scenario's. D66 zei het mooi en citeerde geloof ik de eerste of de tweede zin van het stuk, dit stuk biedt de raad inzicht om te sturen. Dit is een eerste product, dat zeg ik er ook bij. We moeten dat verder verfijnen. Misschien moeten we het soms wat breder trekken. Zo nu en dan misschien naar de raad halen om specifiek over een aantal projecten te praten. Dat zullen we überhaupt wel doen want op het moment dat er bijvoorbeeld intentieovereenkomsten worden gesloten is dat het startschot om daadwerkelijk die woningen te gaan bouwen. Zonder intentieovereenkomst komen er uiteindelijk geen woningen. Dus daar begint het allemaal. Dit is een eerste product. Ik hoop eigenlijk ook, want ik proef gewoon een brede steun, GroenLinks daar toch bij aan te haken, want het moet me echt van het hart: op het moment dat het kan, op het moment dat we ergens kunnen bouwen met bijvoorbeeld een lagere parkeernorm, we hebben het recent nog over Lincolnpark gehad, zal ik dat ook niet nalaten. Het gaat mij niet om per se de auto te spekken of de fietser. Ik wil gewoon vanuit het college woningen bouwen. Als dat kan door de kosten lager te krijgen, want die € 3 miljoen extra opzij zetten of dat gigantische bedrag van € 183 miljoen, dat doe ik natuurlijk niet voor de lol. Of het komt door een verhoging, of je moet minder gaan doen. Heel simpel als je het doortrekt. Dat wil niemand, dus je wilt de kosten zo laag mogelijk houden. Dus als het kan zullen we daar zeker naar kijken. Maar we moeten ook realistisch zijn, we zijn geen Amsterdam waar alles heel erg verdicht is, waar al een heel goed OV-netwerk ligt. We zijn, de VVD noemde het, een atypische gemeente waar toch een ander vervoersbeleid bij past. Je kunt ook niet verwachten dat we de Noord/Zuidlijn bijvoorbeeld doortrekken naar een dorp als Abbenes. Dat komt niet uit, helaas. Dat kantelpunt, voorzitter, om toch dan de afronding te maken, telkens als we bij de raad terugkomen voor het besluit wilt u wel of niet ergens mee doorgaan. Stel we gaan voor die tweede tranche en het rijk zegt ja, dan ligt bij u het besluit uiteindelijk om dat te verzilveren en door te gaan. Of het rijk zegt nee. En dan worden de kosten voor ons dan wel derden hoger en dan kunt u opnieuw die afweging maken. Maar als je kijkt naar het totale plaatje van 20.000 woningen bouwen, dan liggen hier juist die scenario's en die handvatten. Dat is dit stuk. Dat kan de volgende keer misschien nog iets scherper, of iets beter. Ik neem ook suggesties mee. Onder andere de lobbystrategie, meer inzicht in de financiën en wat het betekent als iets niet doorgaat. Hoe drukt dat op de schuldbalans? Daar moeten we volgens mij samen aan werken. Ik hoop eigenlijk ook, dat is een beetje een handreiking ook naar de heer Boerman, dat samen te doen want volgens mij willen we gewoon allemaal die woningen bouwen.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman. Ik kan me niet voorstellen dat u niet wilt reageren.

De heer BOERMAN: Die handreiking heb ik zelf ook gedaan dus ik denk dat we elkaar daar gaan vinden, op anderhalve meter. Maar het kantelpunt zit natuurlijk ook wel in een ander aspect. Er wordt bijvoorbeeld gesteld: Nieuw-Vennep-West is 3000 woningen. Dan denk ik: er is ook een kantelpunt wanneer het HOV wel rendabel is. Dus als we daar in hetzelfde gebied 6000 woningen gaan bouwen,

bijvoorbeeld. Waar zit dat in. Maak dat dan inzichtelijk en kunnen we dat dan gaan doen. Wat betekent dat dan voor de rest van de opgave.

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Nee, terecht. Dat staat hier niet in maar dat staat wel in het woonbeleid. We hebben namelijk tegen elkaar gezegd dat we van sommige kernen willen dat het niet te veel verdicht. Nogmaals, dan pak ik weer even een dorp als Abbenes erbij. Daarvan hebben we tegen elkaar gezegd: dat moet niet hoogstedelijk worden. Dat impliceert dus al dat de hoeveelheid woningen die u eigenlijk zou willen voor een goed HOV-net, daar niet van toepassing is maar hier in Hoofddorp of in delen van Nieuw-Vennep zou dat wel goed kunnen. Dus hoe u dat voor zich ziet met verschillende kernen heeft u gezamenlijk bepaald in het woonbeleid.

De VOORZITTER: Mevrouw Reesink, Forza!

Mevrouw REESINK: Dank u wel voorzitter. Ik heb nog niet van de portefeuillehouder gehoord waarom dan Beinsdorp een reservelocatie is.

De VOORZITTER: Duidelijke vraag.

Wethouder NOBEL: Terecht. Die vraag ben ik vergeten. Op het moment dat je naar 30.000 woningen gaat, zou dat een interessante locatie worden. Het is niet zo dat er niet in Beinsdorp gebouwd zou kunnen worden. Maar de wat grotere aantallen, waar dus ook hogere kosten achter vandaan komen, dat wordt daarmee bedoeld als reservelocatie.

De VOORZITTER: Duidelijk. Dan ben ik zo langzamerhand gekomen aan het eind van deze sessie. Ik dank eenieder. Er zijn geen beslispunten want het wordt niet in stemming gebracht. Het was een nota van B&W. Hierbij dank ik u voor uw aanwezigheid en inbreng en sluit ik deze bijeenkomst.